

6. semester – F2016, version 3.1

Indholdsfortegnelse

Semesterplan 2

Semesterbeskrivelse 2

Projektmodul: Almenpsykologi med Psykologiens Videnskabsteori og Historie 4

Modulbeskrivelse 4

Valgfag 7

Afvigende Udviklingspsykologi 7

Discursive Psychology, Culture, and Development 13

Seksualitetens psykologi 16

Kulturpsykologi: Flytninger, mellem fantasi og hukommelse 23

Semesterplan for 6. semester, F2016 Bacheloruddannelsen

Version og dato: Version: 3.2.

Dato: 13.01.2016

Ankerlærer: Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk)

Kursusmoduler:

Projektmodul på semestret (bachelorafhandling):

- *Almenpsykologi med Psykologiens Videnskabsteori og Historie*

Valgfag på semestret:

- Afvigende Udviklingspsykologi
- Discursive Psychology, Culture, and Development
- Seksualitetens psykologi
- Kulturpsykologi: Flytninger, mellem fantasi og hukommelse

Faglig progression og kompetencer

Uddannelsens 6. semester er centreret omkring **bachelorafhandlingen**, der udgør afslutningen på bachelorstudiet og giver den studerende mulighed for at reflektere over psykologien som sammenhængende videnskab og fagområde. Målet er, at den studerende udvikler kompetencer svarende til kompetencemål for projektmodul og valgfag.

Semesterets organisering og forløb

På 6. semester er der et *projektmodul* og desuden *valgfag*. I tilknytning til de studerendes projektarbejde tilbydes vejledning med start i uge 7. Derudover tilbydes undervisning på *seminarhold* med 5 møder af 2 x 45 minutters varighed.

Øvrige aktiviteter på semestret:

- Introduktion til kandidatstudiet den 8. marts

Forventninger om arbejdsfordeling

Uddannelsens 6. semester tilrettelægges med igangsætning af projektmodulet umiddelbart ved semesterstart. Introduktion og gruppedannelse finder sted i løbet af uge 5; i uge 6 tildeles vejleder og i uge 7 kan vejledningen således starte. Dette sker med henblik på at skabe optimale muligheder for de studerende til planlægning og tilrettelæggelse af semestrets studier frem mod aflevering af den udarbejdede **bachelorafhandling**.

Semesterbeskrivelse

Uddannelsens 6. semester er centreret omkring **bachelorafhandlingen**, der udgør afslutningen på bachelorstudiet og giver den studerende mulighed for at reflektere over psykologien som sammenhængende videnskab og fagområde. På 6. semester er der et *projektmodul* med tilhørende *forelæsningsrække* og desuden *valgfag*.

Projektmodulet Almenpsykologi med Psykologiens Videnskabsteori og Historie:

Bachelorprojektet skal demonstrere den studerendes evne til på kvalificeret vis at formulere, analysere og bearbejde problemstillinger inden for et afgrænset almenpsykologisk emne. Temarammen ligger i forlængelse af modulerne på studiets første to år. Bachelorprojektet er teoretisk og indebærer formulering og bearbejdning af en almenpsykologisk problemstilling, der inddrager såvel social- og personlighedspsykologi som kognitions- og udviklingspsykologi samt mindst to forskellige teoretiske perspektiver. Den valgte problemstilling skal ligeledes indlejres psykologihistorisk og videnskabsteoretisk.

I forårssemestret 2016 udbydes følgende *valgfag*: Afvigende Udviklingspsykologi; Discursive Psychology, Culture, and Development; Seksualitetens psykologi; Kulturpsykologi: Flytninger, mellem fantasi og hukommelse. I nedenstående kursusbeskrivelser er der henvisninger til hjemlen i studieordningen af 2015. Hvert valgfag vægtes med 5 ECTS, og den studerende skal på bachelorstudiet gennemføre valgfag for i alt 10 ECTS.

Af øvrige aktiviteter på semestret skal fremhæves **introduktion til kandidatstudiet**. Der er afsat en hel dag. Der vil være præsentation af professionsprogrammerne.

Projektmodul: Almenpsykologi med Psykologiens Videnskabsteori og Historie (20 ECTS)

Modulansvarlig: Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk)

Vejledere

Carolin Demuth (cdemuth@hum.aau.dk) højst 20 studerende
Ulla Böwadt (ullab@hum.aau.dk) højst 18 studerende
Bendt Torpegaard Pedersen (torpe@hum.aau.dk) højst 10 studerende
Bo Møhl (bomoehl@hum.aau.dk) højst 2 studerende
Carsten Rønn (sorbus@hum.aau.dk) højst 25 studerende
Einar B. Baldursson (ainarb@hum.aau.dk) højst 5 studerende
Jens Kvorning (kvorning@hum.aau.dk) højst 37 studerende
Jørn Ry Hansen (ryhansen@hum.aau.dk) højst 8 studerende
Luca Tateo (luca@hum.aau.dk) højst 10 studerende
Morten Overgaard (overgaard@hum.aau.dk) højst 2 studerende
Nikita Kharlamalov (nikita@hum.aau.dk) højst 2 studerende
Thomas Alrik (alrik@hum.aau.dk) højst 2 studerende
Thomas Borchmann (borchman@hum.aau.dk) højst 20 studerende
Vlad Glaveanu (vlad@hum.aau.dk) højst 17 studerende

Studerende tildeles kun Carolin Demuth som vejleder, hvis de på forhånd har accepteret at blive eksamineret på engelsk.

Studerende tildeles kun Luca Tateo, Vlad Glaveanu eller Nikita Kharlamalov som vejleder, hvis de på forhånd har accepteret at skrive afhandling og blive eksamineret på engelsk.

Placering: 6. semester

Type og sprog: Projektmodul – Dansk eller engelsk

Antal forelæsninger: 2 x 2 lektioner (introduktion)

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer: 5 x 2 lektioner

Antal seminarhold: 9

Prøveform: Projekteksamen på baggrund af bachelorafhandling.

Deltagerforudsætninger: Har gennemført bacheloruddannelsens 1.-5. semester

Modulbeskrivelse

Studieordningens målbeskrivelse:

Den studerende skal gennem bachelorprojektet opnå:

Dybdegående **viden** om samt evne til at kunne **forstå** og **reflektere** over

- teori og metode inden for udvalgte aspekter af 1) social- og/eller personlighedspsykologi og 2) kognitions- og/eller udviklingspsykologi og/eller biologisk;
- hvordan på den ene side social- og personlighedspsykologi og på den anden side kognitions- og udviklings- og biologisk psykologi forbindes teoretisk;
- udvalgte aspekter af psykologihistorien samt
- udvalgte aspekter af psykologiens videnskabsteori.

Færdigheder: Når projektmodulet er afsluttet, skal den studerende kunne

- formulere og udarbejde en interessant og relevant teoretisk problemstilling inden for almenpsykologien,
- anvende almenpsykologiens videnskabelige metoder og redskaber på en teoretisk problemstilling, der inkluderer såvel social- og personlighedspsykologi som kognitions-, udviklings- og biologisk psykologi,
- formulere og udarbejde en interessant og relevant teoretisk problemstilling, der undersøges fra mindst to forskellige teoretiske perspektiver,
- analysere og reflektere over de videnskabsteoretiske forhold af betydning for den teoretiske problemstilling samt
- indlejre den teoretiske problemstilling i en psykologihistorisk sammenhæng.

Kompetencer til

- at kunne håndtere komplekse og udviklingsorienterede situationer i studie- eller arbejdssammenhænge inden for det almenpsykologiske handlingsrum,
- selvstændigt at kunne indgå i fagligt og tværfagligt samarbejde med en professionel tilgang,
- at kunne identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i almenpsykologiske læringsmiljøer samt
- at kunne anvende generelle færdigheder, der knytter sig til beskæftigelse, hvor almenpsykologien er relevant.

Projektet er teoretisk, men empiriske arbejde kan indgå som argumentationsgrundlag i de teoretiske analyser og integrationsforsøg.

Inspirationskatalog bliver udarbejdet og lagt ud på Moodle medio januar.

Semesterintroduktion og gruppedannelse finder sted i uge 5. Detaljeret plan vil foreligge medio januar.

Vejledning:

Vejleder tildeles efter, at gruppedannelsesprocessen er afsluttet. Vejlederdelingen ventes at foreligge i slutningen af uge 6. Herefter kan vejlederne kontaktes.

Der er afsat 10 LT (løntimer) pr. studerende til vejledning, bedømmelse og eksamination. Heraf går 3 LT til bedømmelse og eksamination. De resterende 7 LT skal dække faktisk konfrontationstid til vejledning samt alle former for forberedelse m.v. herunder læsning af materiale fra de studerende, (gen)læsning af baggrundsmateriale, nødvendig litteratursøgning, koordinationsaktiviteter samt overenskomstfastsatte pauser. Forholdet mellem konfrontationstid og forberedelsestid er som hovedregel 1:3. Dette betyder, at der som hovedregel tilbydes op til 105 minutters konfrontationstid til vejledning pr. studerende. En del af konfrontationstiden (med tilhørende forberedelse) kan konverteres til vejleders læsning og besvarelse af e-mails fra de studerende, hvilket aftales i vejledningskontrakten.

Seminarundervisning:

Seminarundervisningen finder sted i ugerne 7, 9, 11, 15 samt 17 og omfatter 2 x 45 minutter pr. gang.

Pensum

Pensum er selvvalgt inden for projektrammen, og det skal godkendes af vejleder. Det omfatter 1750 sider, hvoraf højst 750 sider må være pensum fra allerede gennemførte moduler.

Valgfag: (5 ECTS)**Valgfag: Afvigende Udviklingspsykologi (5 ECTS)****Hjemmel i studieordning:** § 24, Afvigende Udviklingspsykologi. Prøve 16**Kursusansvarlig:** Mogens Jensen (mogensj@hum.aau.dk)**Placering:** 6. semester**Type og sprog:** Kan vælges af studerende på 6.sem af BSc.psych.-studiet. Dansk**Omfang og forventning:****Deltagere:** Studerende på 6. semester på cand.psych.studiet. Forelæsningerne er åbne for alle.

Fordelingen af pensum på de enkelte undervisningsgange er vejledende. Der er ingen garanti for, at det omtalte pensum vil blive berørt i den pågældende forelæsning, men den vil være relevant for undervisningens indhold.

Undervisningen er arrangeret, så der nogle gange er 2 timers forelæsning efterfulgt af en times arbejde i grupper for studerende og afsluttet med en times diskussion af gruppearbejdets resultater og spørgsmål.

1. Forelæsning: Normalitet og afvigelse – en introduktion til valgfaget med diskussion.

2 timer v Mogens Jensen og Kristine Kahr Nilsson

I denne forelæsning vil vi fremlægge og diskutere målet med kurset: psykologer har ofte til opgave at vurdere og intervenere i forhold til mennesker, hvis udvikling ikke forløber normalt. Samtidig kan den psykiske udvikling være meget varieret, så hvordan forholder vi os fagligt til normalitet og afvigelse?

Der lægges op til debat både oplægsholderne imellem og med holdet.

Forelæsningens pensum:

Bruner, J. (1999) *Mening i handling* kp 1 Århus: Klim sd.19-43Carr, Alan (2006) *"The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology"*

- 2.ed. London : Routledge ISBN 978-1-58391-831-9 Kapitel 1-
Ekeland,T-J (2002) Vitskap, evidens og makt sd.826-832 i *Tidsskrift for Norsk
Psykologforening* Vol.39. (6 sider)
- Juul Jensen, U. (1986) ”*Sygdomsbegreber i praksis*” 2.udg., København,
Munksgaard Kapitel 8 og 9 – 30 sider
- Trillingsgaard,A. & Elmoose,M. (2010) ”Caseformulering – i en
udviklingspsykopatologisk ramme” *Psyke og Logos* Vol.31 sd.399-416
-

2. Forelæsning: Normalitet og biologiske dysfunktioner

2+1+1 timer v/ Mogens Jensen

I denne forelæsning diskuteres eksempler på afvigende udvikling, der primært er mere eller mindre koblet til medfødte biologiske dysfunktioner.

Forelæsningens pensum:

- Bruner,J. (1999) *Mening i handling* kp 1 Århus: Klim sd.19-43
- Carr, Alan (2006) ”*The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*”
2.ed. London : Routledge ISBN 978-1-58391-831-9 Kapitel 8, 9, 11
- Ekeland,T-J (2002) Vitskap, evidens og makt sd.826-832 i *Tidsskrift for Norsk
Psykologforening* Vol.39. (6 sider)
- Juul Jensen, U. (1986) ”*Sygdomsbegreber i praksis*” 2.udg., København,
Munksgaard Kapitel 8 og 9 – 30 sider

3. Forelæsning: Normalitet og miljømæssige forstyrrelser i udviklingen.

2+1+1 timer v/Mogens Jensen

I denne forelæsning diskuteres eksempler på afvigende udvikling, der primært er koblet til opvækst i et afvigende miljø.

Forelæsningens pensum:

- Carr, Alan (2006) ”*The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*”
2.ed. London : Routledge ISBN 978-1-58391-831-9 Kapitel 10, 11, 16.
- Ekeland,T-J (2002) Vitskap, evidens og makt sd.826-832 i *Tidsskrift for Norsk
Psykologforening* Vol.39. (6 sider)
- Juul Jensen, U. (1986) ”*Sygdomsbegreber i praksis*” 2.udg., København,
Munksgaard Kapitel 8 og 9 – 30 sider

4. Forelæsning: Introduktion til udviklingspsykopatologi

2+2+2 timer v/*Kristine Kahr Nilsson*

Denne undervisningsgang består af to gange to timers forelæsning skiftende med to timers gruppearbejde om en case samt diskussion af casen i forhold til den berørte teori.

Den ene forelæsning vil præsentere det udviklingspsykopatologiske perspektiv på psykiske lidelser. Teorier inden for dette perspektiv forsøger at forklare psykiske lidelser ud fra multifaktorielle udviklingsprocesser. Nøglebegreber som ækvifinalitet, multifinalitet, epigenetik, risiko og resiliens vil introduceres og eksemplificeres.

Den anden forelæsning omhandler psykiske lidelser på et overordnet begrebsligt plan og et forsøg på at danne et overblik over diskussionerne omkring afvigende udvikling. Vi vil fremlægge forskellige perspektiver på psykisk lidelse og diskutere hvilken betydning disse har for psykologers forståelse af individer med forskellige adfærd og problemer. Dernæst vil vi diskutere samfundets og kulturens betydning for psykopatologi. Til sidst rejses en bredere diskussion om hvordan vi fastlægger normalitet og afvigelse.

Forelæsningens pensum:

Cicchetti, D. (2010). Resilience under conditions of extreme stress: A multilevel perspective. *World Psychiatry, 9*, 1-10.

Cicchetti, D., & Toth, S.L. (2009). The past achievements and future promises of developmental psychopathology: The coming of age of a discipline. *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 50*(1-2), 16-25.

Sroufe, A.L. (2013). The promise of developmental psychopathology: Past and present. *Development and Psychopathology, 25*, 1215-1224.

5. Forelæsning : Normalitet og afvigelse – årsager, afgrænsning og forståelser.

2 timer v/ *Kristine Kahr Nilsson* og *Mogens Jensen*

Denne afsluttende forelæsning samler op på den indledende forelæsning. Vi ridser nogle positioner op og kommer med nogle bud på betydningen af forståelsen af afvigende udvikling for psykologer samt lægger op til en fælles debat.

Forelæsningens pensum:

Hyman, S.E. (2010). *The Diagnosis of Mental Disorders: The Problem of Reifica-*

tion. *Annual Review of Clinical Psychology*, 6: 155-179.

Wahlbeck K. (2015). Public mental health: the time is ripe for translation of evidence into practice. *World Psychiatry*, 14:36-42.

Van Os J., (2015). Mental disorder: a public health problem stuck in an individual-level brain disease perspective? *World Psychiatry*, 14, 36–42.

Patel, V. (2015). Addressing social injustice: a key public mental health strategy *World Psychiatry*, 14, 36–42.

Gone, J. P., & Kirmayer, L.J. (2010). On the wisdom of considering culture and context in psychopathology. In T. Millon, R. F. Krueger & E. Simonsen (Eds.), *Contemporary Directions in Psychopathology: Scientific Foundations of the DSM-V and ICD-11* (pp. 72-96). New York: Guilford.

Gore, F.M., Bloem, P.J., Patton, G.C., Ferguson, J., Joseph, V., Coffey, C., Sawyer, S.M., Mathers, C.D. (2011). Global burden of disease in young people aged 10-24 years: a systematic analysis. *Lancet*, 18; 377(9783):2093-102.

McGorry, P.D. (2013). The next stage for diagnosis: validity through utility. *World Psychiatry*, 12: 213-215.

Samlet pensumliste:

Symbolforklaring:

			
Internetartikel med copyright (Kan hentes på skolen netværk/wifi)	Scannet PDF tilgængelig via Moodle	Bog eller artikel der skal købes eller lånes på biblioteket (copyright)	Kompendietekst

Bruner, J. (1999) *Mening i handling* kp 1 Århus: Klim sd.19-43

Carr, Alan (2006) ”*The Handbook of Child and Adolescent Clinical Psychology*” 2.ed. London : Routledge ISBN 978-1-58391-831-9 Kapitel 1-2 samt 8, 9, 10, 11 og 16.
Når man går på nettet, kan man finde denne håndbog til 450-500 kr., hvilket er billigere end grundbøger i Abnormal Childpsychology. Jeg

har derfor valgt at sætte denne på pensum, selvom kun nogle af kapitlerne bruges – så har I håndbogen bagefter.

Cicchetti, D. (2010). Resilience under conditions of extreme stress: A multilevel perspective. *World Psychiatry*, 9, 1-10.

Cicchetti, D., & Toth, S.L. (2009). The past achievements and future promises of developmental psychopathology: The coming of age of a discipline. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 50(1-2), 16-25.

Ekeland, T.-J. (2002) Vitskap, evidens og makt sd.826-832 i *Tidsskrift for Norsk Psykologforening* Vol.39. (6 sider)

Gone, J. P., & Kirmayer, L.J. (2010). On the wisdom of considering culture and context in psychopathology. In T. Millon, R. F. Krueger & E. Simonsen (Eds.), *Contemporary Directions in Psychopathology: Scientific Foundations of the DSM-V and ICD-11* (pp. 72-96). New York: Guilford.

Gore, F.M., Bloem, P.J., Patton, G.C., Ferguson, J., Joseph, V., Coffey, C., Sawyer, S.M., Mathers, C.D. (2011). Global burden of disease in young people aged 10-24 years: a systematic analysis. *Lancet*, 18; 377(9783):2093-102.

Hyman, S.E. (2010). The Diagnosis of Mental Disorders: The Problem of Reification. *Annual Review of Clinical Psychology*, 6: 155-179.

Juul Jensen, U. (1986) ”Sygdomsbegreber i praksis” 2.udg., København, Munksgaard Kapitel 8 og 9 – 30 sider

McGorry, P.D. (2013). The next stage for diagnosis: validity through utility. *World Psychiatry*, 12: 213-215.

Patel, V. (2015). Addressing social injustice: a key public mental health strategy *World Psychiatry*, 14, 36–42.

Sroufe, A.L. (2013). The promise of developmental psychopathology: Past and present. *Development and Psychopathology*, 25, 1215-1224.

Trillingsgaard, A. & Elmoose, M. (2010) ”Caseformulering – i en udviklingspsykopatologisk ramme” *Psyke og Logos* Vol.31 sd.399-416

Van Os J., (2015). Mental disorder: a public health problem stuck in an individual-level brain disease perspective? *World Psychiatry*, 14, 36–42.

Wahlbeck K. (2015). Public mental health: the time is ripe for translation of evidence into practice. *World Psychiatry*, 14:36-42.

Antal forelæsningshold: 1

Prøveform: Skriftlig hjemmeopgave. Kan afløses ved aktiv deltagelse.

Valgfag: Discursive Psychology, Culture, and Development (5 ECTS).
Hjemmel i studieordning: § 33, Kulturpsykologi, Prøve 25
Kursusansvarlig: Carolin Demuth (cdemuth@hum.aau.dk)
Underviser: Carolin Demuth
Placering: 6. semester
Type og sprog: Valgfag - Engelsk
Omfang og forventning: Kurset vil være en kombination af korte forelæsninger, diskussioner og praktiske øvelser. Det forventes, at de studerende har læst de tekster, der er sat på til de enkelte forelæsningsgange inden forelæsningen.
Deltagere: Kurset er primært for studerende på bacheloruddannelsen i psykologi som valgfag på 6. semester.
Antal forelæsninger: 8 gange 2 timer, integreret med diskussion og øvelser
Antal forelæsningshold: 1
Antal seminarer: 0
Antal seminarhold: 0
Prøveform: Aktiv deltagelse/skriftlig hjemmeopgave
Deltagerforudsætninger: Har gennemført bacheloruddannelsens 1.-5. semester.

Detailed description of the course

Over the past twenty five years discursive psychology has become an influential field in its home discipline of psychology, as well as in many other academic disciplines, with national and international impact. Discursive psychology is the study of how psychological phenomena such as knowledge, memory, motivation, attitudes and feelings are constructed and managed in talk and texts, and the consequences for people's relationships with one another. It has originally emerged within the field of Social Psychology and offers alternative ways of understanding topics treated in mainstream Social and Cognitive Psychology. Particularly, it views language – or ra-

ther discursive practices - as social action and a way to co-construct social reality. As such it can be considered a branch of Cultural Psychology.

This course aims to introduce students to both the theoretical underpinnings of as well as the empirical approaches used within discursive psychology. We will discuss how this approach can be applied to concrete research questions in the field of Social, Personality, Cognitive, and Developmental Psychology. Moreover, students will be capable, after covering the lectures and readings, to critically evaluate theoretical approaches and empirical studies in the general field of psychology/social science.

The course will be a combination of brief lectures, presentations by the students and group exercises and will be conducted in English.

Readings:

The course requires 500 pages of reading as listed below. Knowledge of this material will be required for class discussion and group exercises.

Reading list

- Bamberg, M. (2011). Narration and its contribution to self and identity. *Theory & Psychology* 21(1) 1–22
- Brockmeier, Jens (2005). The text of the mind. In Christina Erneling and David M. Johnson (Eds.), *The Mind as a Scientific Object: Between Brain and Culture* (pp. 432-452). New York: Oxford University Press.
- Edwards, D. (2006) Discourse, cognition and social practices: The rich surface of language and social interaction, *Discourse Studies*, 8(1), pp.41-49
- Edwards, D and Fasulo, A (2006) 'To be honest': Sequential uses of honesty phrases in talk-in-interaction, *Research on Language and Social Interaction*, 39(4), pp.343-376
- Edwards, D., & Potter, J. (2005). Discursive psychology, mental states and descriptions. In H. te Molder & J. Potter (Eds.), *Conversation and cognition* (pp. 241–259). Cambridge: Cambridge University Press.
- Fasulo Alessandra, Loyd H., Padigilione V. (2007). Children's socialization into cleaning practices: a cross-cultural perspective. *Discourse & Society* 18 (1): 11-33
- Forrester, Michael A. (2001). The embedding of the self in early interaction. *Infant & Child Development.*, 10 (4). pp. 189-202.
- Harré (1991) The discursive production of selves. *Theory & Psychology* 1 (1), 51-63.
- Potter, J. (2005). Making Psychology Relevant. *Discourse and Society*, 16, 739-747.
- Potter & Edwards (2001) Discursive Social Psychology. In: W.P. Robinson & H. Giles (Eds) *The New Handbook of Language and Social Psychology*. John Wiley & Sons

Shotter, J. (2010). Inside our lives together: a Neo-Wittgensteinian constructionism.
In. S.R. Kirschner & J. Martin. *Socio-Cultural Perspectives in Psychology*.
New York: Columbia University Press, pp. 45-67

Sterponi, L. (2009). Accountability in family discourse: Socialization into norms and standards and negotiation of responsibility in Italian dinner conversations.
Childhood, 16(4), 441-459.

Tileaga C. &Stokoe (Eds) (2015) *Discursive Psychology: Classic and contemporary issues* [224 pages]

Al pensumlitteratur vil blive gjort tilgængelig via Moodle.

Valgfag: Seksualitetens psykologi (5 ECTS)
Hjemmel i studieordning: § 44, Seksualitetens psykologi, Prøve 36
Kursusansvarlig: Bo Møhl (bomoehl@hum.aau.dk)
Underviser: Bo Møhl
Placering: 6. semester
Type og sprog: Valgfag - Dansk
Omfang og forventning Forelæsningsrække. Det forudsættes, at de studerende har læst pensum inden forelæsnningernes begyndelse.
Deltagere: Kurset er primært for studerende på bachelordelen på psykologistudiet som valgfag på 6. semester.
Antal forelæsninger: 7 forelæsninger, i alt 14 timer.
Antal forelæsningshold: 1
Antal seminarer: 0
Antal seminarhold: 0
Prøveform: Aktiv deltagelse/skriftlig hjemmeopgave
Deltagerforudsætninger: Har gennemført bacheloruddannelsens 1.-5. semester

Uddybning af kursusforløbet

Seksualitetens psykologi

Underviser: Bo Møhl, professor bomoehl@hum.aau.dk

Målet med kurset er at formidle en basal indsigt i sexologi, således at den studerende både får en viden om, en forståelse af, samt evne til refleksion over sexologiske teorier og kliniske problemstillinger. Dette involverer indsigt i nyere forskning, i be-

grebslige og metodiske forhold, samt videnskabsteoretiske og – historiske perspektiver.

Efter bestået kursus skulle den studerende gerne være i stand til at forstå og reflektere over sexologiske problemstillinger i et bio-psyko-socialt perspektiv, samt have et basalt kendskab til såvel normal som afvigende sexuel udvikling i et kulturelt og historisk perspektiv.

Undervisningstemaer:

Sexualitetens biologiske, psykologiske og sociale dimensioner

Det seksuelle normalitetsbegreb i et historisk lys

Sexologisk epidemiologi og sexuel udvikling

Sexuelle dysfunktion og afvigelser (parafilier)

Sexologiske behandlingsprincipper

Sygdom og sexualitet

Ovennævnte temaer vil blive belyst teoretisk med inddragelse af kliniske eksempler

Varighed og undervisningsform: 7 forelæsninger på i alt 14 timer.

Forelæsningsoversigt:

Forelæsning	Varighed	Titel/Emne	Underviser
1.	2 timer	Sexologi i et bio-psyko-socialt perspektiv, Sexologiens historie og det moderne parforhold Epidemiologi	Bo Møhl
2.	2 timer	Den ”indre scene” – psykologiske teorier om sexualitetens funktion og udvikling. Køn og kønsidentitetsproblemer	Bo Møhl
3.	2 timer	Den livslange seksuelle udvikling	Bo Møhl
4.	2 timer	Seksuelle dysfunktioner	Bo Møhl
5.	2 timer	Parafilier.	Bo Møhl
6.	2 timer	Behandling af seksuelle problemer (1)	Bo Møhl
7.	2 timer	PLISSIT & behandling af seksuelle problemer (cont.) Opsamling & afslutning	Bo Møhl

Den angivne litteratur nævnt i forbindelse med de respektive forelæsninger dækker kun delvist forelæsningens indhold. Litteratur mærket med ** udleveres fortløbende i fotokopier.

1. forelæsning: Sexologi i et bio-psyko-socialt perspektiv

2 timer v/ *Bo Møhl*

I denne forelæsning gennemgås en grundlæggende model for at forstå seksualitet biologiske, psykologiske og sociale dimensioner. Fokus vil være på det ”moderne parforhold” og det ændrede normalitetsbegreb.

Forelæsningens pensum:

Christensen, B. S. Grønbæk, M Osler, M Pedersen, B. V. Graugaard, C Frisch M Sexual Dysfunctions and Difficulties in Denmark: Prevalence and Associated Socio-demographic Factors. In: Archives Sexual Behavior published online 19 feb 2010 (12 sider) **

Graugaard, C. Hertoft, P. & Møhl, B: Sexualitet. Den Store Danske Encyklopædi. Gyldendal 2000 (72-77) **

Lundberg, P.O. Sexualorganens anatomi og fysiologi. In: Lundberg, P.O. (red) Sexologi. Stockholm: Liber 2002 (59-77)**

Møhl, B: Seksualitet. In: Friis-Hasché, E. Elsass, P. & Nielsen, T. (red) Klinisk Sundhedspsykologi. Munksgaard: København 2011 (226-231) **

Weeks, J. 'Nature has nothing to do with it': the role of sexology. In: Weeks, J. : Sexuality and its Discontents. Meanings, myths & modern sexualities. London: Routledge & Kegan 1985 (61-95) **

Forslag til yderligere læsning:

Giddens, A. Intimitetens Forandring. Seksualitet, kærlighed og erotik i det moderne samfund. København: Hans Reitzels Forlag 1994

2. forelæsning: Psykologiske teorier om seksualitetens funktion & udvikling.

2 timer v/ *Bo Møhl*

De fleste mennesker, men ikke alle, udfolder deres seksualitet indenfor et parforholds rammer. Forelæsningen belyser, hvorfor vi vælger netop ham eller hende som partner, og ser på den rolle som seksualiteten spiller. Teoretisk er det objektrelationsteori, attachment teori og udviklingspsykopatologi, der står i fokus.

Forelæsningens pensum:

Broberg, A. Grandqvist, P Ivarsson, T Mothander P.R. Tilknytning i voksenlivet. In: Broberg, A. Grandqvist, P Ivarsson, T Mothander P.R Tilknytningsteori. København: Hans Reitzels Forlag 2008 (232-258) **

Jakobsen, P Parforhold. In: Hauge, L Brørup, M Psykologihåndbog. København: Gyldendal 2005 (210-229) **

Møhl, B. Kærlighed, Forelskelse og Sexualitet. In: Lunn, S Rosenberg, N Thielst, P Psykologi – en grundbog til et fag. København: Hans Reitzels Forlag 1990 (235-246) **

Scharff, D.E. Scharff, J. S. An Object Relations Approach to Intimacy and Sexuality. In: Scharff, D.E. Scharff, J.S. Object Relations Couple Therapy. London: Jason Aronson INC. (3-21) **

3. forelæsning: Sexuel udvikling

2 timer v/ *Bo Møhl*

Forelæsningen omhandler sexuel udvikling fra barndom over ungdom og voksenalder til alderdom. Mennesket udvikler sig livslangt seksuelt, og hver fase har sine udfordringer og problemstillinger.

Forelæsningens pensum:

Boelsgaard Christensen, N Kaasing Nielsen, S Børns seksualitet – barnets eller den voksnes anliggende. In: Psyke&Logos. 1999, 20, 2: 345-363 (345-363) **

Graugaard, C Vokseværker. Et signalement af unge danskeres seksuelle liv. In: Psyke&Logos. 2010: 31: 232-256 (232-256) **

Munck, E Børns seksualitet – og unges. In: : Psyke&Logos. 1999, 20, 2: 414-435 (414-435) **

Møhl, B Ældre og seksualitet. In: Swane, C.E. Blaakilde, A. L. Amstrup, K Gerontologi. Livet som gammel. 2 udgave. København: Munksgaard 2007 169-188 (169-188) **

4. forelæsning: Seksuelle dysfunktioner

2 timer v/ *Bo Møhl*

Forelæsningen fokuserer på ”The Human Sexual Response Cycle” og bruger denne til at forstå de seksuelle dysfunktioner, som de beskrives i ICD 10. Hvordan viser de seksuelle dysfunktioner sig? - Hvad skaber seksuelle dysfunktioner? og hvordan påvirker de parforholdet?

Forelæsningens pensum:

Almås, E Benestad, E Seksuelle Funktionsproblemer. In: Almås, E Benestad, E Sexologi i praksis. Oslo: Universitetsforlaget 2006 (268-289) **

Graugaard, C Møhl, B Hertoft, P. Krop, Sygdom og Seksualitet. In: Graugaard, C Møhl, B Hertoft, P. Krop, Sygdom og Seksualitet. København: Hans Reitzels Forlag 2006 (9- 36) **

Møhl, B Seksuelle Forstyrrelser. In: Simonsen, E Møhl, B Grundbog i Psykiatri. København: Hans Reitzels Forlag 2010 (491- 504) **

Møhl, B Sex er mere end sex! In: Opskrifter på Kærlighed. København: Lilly/Icos 2005 (12-16) **

Møhl, B Når patienten flirter og lægens grænser skrider. Om seksuelle relationer mellem læge og patient. Månedsskrift for Praktisk Lægegerning. August 2011, 607-617 (607-617) **

Scharff, D.E. The Sexual rektionsship. An object relations view of sex and the family. Boston: Routledge & Kegan 1975 (1-36) **

Tiefer, L Historical, Scientific, Clinical, and Feminist Criticisms of the ”the Human Sexual Response Cycle” Model. In: Tiefer, L Sex is not a natural act & other essays. San Francisco: Westview Press 1995 (41-58) **

5. forelæsning: Parafilier

2 timer v/ *Bo Møhl*

Parafilier er defineret som sexuel afvigelser. Forelæsningen gennemgår de hyppigst former for seksuelle afvigelser og fokuserer på deres funktion som erotiseret konfliktløsning (R. Stoller 1975)

Forelæsningens pensum:

Hertoft, P Sexuelle minoriteter. In: Hertoft, P Klinisk Sexologi. København: Munksgaard 1987 (261-325) **

Møhl, B Seksuelle Forstyrrelser. In: Simonsen, E Møhl, B Grundbog i Psykiatri. København: Hans Reitzels Forlag 2010 (491- 504) **

Møhl, B Pædofili – den ulykkelige perversion. In: Psyke&Logos. 1999, 20, 2: 456-470 (456-470) **

Schmidt, G Perversioner. In: Schmidt, G Hvad skete der med seksualiteten? Refleksioner over sex og afsexualisering. København: Hans Reitzels Forlag 1996 (58-68) **

Forlag til yderligere læsning:

Stoller, R Perversion: The Erotic Form of Hatred. Washington DC: American Psychiatric Press 1975

6. forelæsning: Behandling af seksuelle problemer. PLISSIT modellen og samlivsterapi /1

2 timer *v/Bo Møhl*

Forelæsningen handler om principper for behandling af seksuelle problemer. Det teoretiske grundlag, som er gennemgået i de tidligere forelæsninger forsøges her udmøntet i en praksisrelateret klinisk tilgang. PLISSIT modellen (Annon & Robinson 1978)

Forelæsningens pensum:

Annon, J.S. Robinson, C.H. In: Lopiccolo, J & (eds) Handbook of Sextherapy. New York: Plenum Press 1978 (35-56) **

Kaplan, H The New Sex Therapy. Active treatment of sexual dysfunctions. New York: Bruner/Mazel 1974 (201-234) **

Møhl, B. Psykoterapeutisk behandling af seksuelle dysfunktioner – samlivsterapi. In: Alberdi, F., Rosenbaum, B., Sørensen, P, (red.)Moderne psykoterapi. Teorier og metoder. København: Hans Reitzels Forlag 2015 (435-457) **

7. forelæsning Behandling af seksuelle problemer. PLISSIT modellen og samlivsterapi /2

- fortsættelse af 6. forelæsning, hvor fokus er på den kliniske anvendelse af sexologi

2 timer *v/Bo Møhl*

Forelæsningens pensum:

Annon, J.S. Robinson, C.H. In: Lopiccolo, J & (eds) Handbook of Sextherapy. New York: Plenum Press 1978 (35-56) **

Kaplan, H The New Sex Therapy. Active treatment of sexual dysfunctions. New York: Bruner/Mazel 1974 (201-234) **

Samlet pensumliste:

Almås, E Benestad, E Seksuelle Funktionsproblemer. In: Almås, E Benestad, E Sexologi i praksis. Oslo: Universitetsforlaget 2006 (268-289) **

Annon, J.S. Robinson, C.H. In: Lopiccolo, J & (eds) Handbook of Sextherapy. New York: Plenum Press 1978 (35-56) **

Boelsgaard Christensen, N Kaasing Nielsen, S Børns seksualitet – barnets eller den voksnes anliggende. In: Psyke&Logos. 1999, 20, 2: 345-363 (345-363) **

Broberg, A. Grandqvist, P Ivarsson, T Mothander P.R. Tilknytning i voksenlivet. In: Broberg, A. Grandqvist, P Ivarsson, T Mothander P.R. Tilknytningsteori. København: Hans Reitzels Forlag 2008 (232-258) **

Christensen, B. S. Grønbæk, M Osler, M Pedersen, B. V. Graugaard, C Frisch M Sexual Dysfunctions and Difficulties in Denmark: Prevalence and Associated Socio-demographic Factors. In: Archives Sexual Behavior published online 19 feb 2010 (12 sider) **

Graugaard, C Vokseværker. Et signalement af unge danskeres seksuelle liv. In: Psyke&Logos. 2010: 31: 232-256 (232-256) **

Graugaard, C. Hertoft, P. & Møhl, B: Sexualitet. Den Store Danske Encyklopædi. Gyldendal 2000 (72-77) **

Graugaard, C Møhl, B Hertoft, P. Krop, Sygdom og Seksualitet. In: Graugaard, C Møhl, B Hertoft, P. Krop, Sygdom og Seksualitet. København: Hans Reitzels Forlag 2006 (9- 36) **

Hertoft, P Sexuelle minoriteter. In: Hertoft, P Klinisk Sexologi. København: Munksgaard 1987 (261-325) **

Jakobsen, P Parforhold. In: Hauge, L Brørup, M Psykologihåndbog. København: Gyldendal 2005 (210-229) **

Kaplan, H The New Sex Therapy. Active treatment of sexual dysfunctions. New York: Bruner/Mazel 1974 (201-234) **

Lundberg, P.O. Sexualorganens anatomi og fysiologi. In: Lundberg, P.O. (red) Sexologi. Stockholm: Liber 2002 (59-77)**

Møhl, B. Kærlighed, Forelskelse og Sexualitet. In: Lunn, S Rosenberg, N Thielst, P Psykologi – en grundbog til et fag. København: Hans Reitzels Forlag 1990 (235-246) **

Møhl, B Pædofili – den ulykkelige perversion. In: Psyke&Logos. 1999, 20, 2: 456-470 (456-470) **

Møhl, B Sex er mere end sex! In: Opskrifter på Kærlighed. København: Lilly/Icos 2005 (12-16) **

Møhl, B Ældre og seksualitet. In: Swane, C.E. Blaakilde, A. L. Amstrup, K Gerontologi. Livet som gammel. 2 udgave. København: Munksgaard 2007 169-188 (169-188) **

Møhl, B Seksuelle Forstyrrelser. In: Simonsen, E Møhl, B Grundbog i Psykiatri. København: Hans Reitzels Forlag 2010 (491- 504) **

- Møhl, B Når patienten flirter og lægens grænser skrider. Om seksuelle relationer mellem læge og patient. Månedsskrift for Praktisk Lægegering. August 2011, 607-617 (607-617) **
- Møhl, B: Seksualitet. In: Friis-Hasché, E. Elsass, P. & Nielsen, T. (red) Klinisk Sundhedspsykologi. Munksgaard: København 2011 (226-231) **
- Møhl, B. Psykoterapeutisk behandling af seksuelle dysfunktioner – samlivsterapi. In: Alberdi, F., Rosenbaum, B., Sørensen, P, (red.)Moderne psykoterapi. Teorier og metoder. København: Hans Reitzels Forlag 2015 (435-457) **
- Scharff, D.E. The Sexual reklationsship. An object relations view of sex and the family. Boston: Routledge & Kegan 1975 (1-36) **
- Scharff, D.E. Scharff, J. S. An Object Relations Approach to Intimacy and Sexuality. In: Scharff, D.E. Scharff, J.S. Object Relations Couple Therapy. London: Jason Aronson INC. (3-21) **
- Schmidt, G Perversioner. In: Schmidt, G Hvad skete der med seksualiteten? Refleksioner over sex og afsexualisering. København: Hans Reitzels Forlag 1996 (58-68) **
- Tiefer, L Historical, Scientific, Clinical, and Feminist Criticisms of the "the Human Sexual Response Cycle" Model. In: Tiefer, L Sex is not a natural act & other essays. San Francisco: Westview Press 1995 (41-58) **
- Weeks, J. 'Nature has nothing to do with it': the role of sexology. In: Weeks, J. : Sexuality and its Discontents. Meanings, myths & modern sexualities. London: Routledge & Kegan 1985 (61-95) **

Tal I parentes angiver sideantal. Pensum udgør i alt 525 sider

Valgfag: Kulturpsykologi: flytninger, mellem fantasi og hukommelse (5 ECTS).

Hjemmel i studieordning: § 46, Socialpsykologi i mindre grupper, Prøve 38

Kursusansvarlig: Luca Tateo (luca@hum.aau.dk)

Underviser: Luca Tateo, Brady Wagoner, Sarah H Awad, Ignacio Brescó de Luna

Placering: 6. semester

Type og sprog: Valgfag – engelsk

Omfang og forventning: 16 lektioner fordelt på 3 dage.

Deltagere: Kurset er et valgfag på psykologi, 6. semester; åbent for 5. semester studerende.

Antal forelæsninger: 8 dobbeltforelæsninger, (6 timer Luca Tateo; 2 timer Brady Wagoner; 4 timer Sarah H Awad, 4 timer Ignacio Brescó de Luna).

Antal forelæsningshold: 1

Antal seminarer: 0

Antal seminarhold: 0

Prøveform: Aktiv deltagelse / skriftlig hjemmeopgave

Deltagerforudsætninger studerende på universitetet, bestået/ikke bestået.

Oversigt:

Uddybning af kursus-forløbet:

The issues of migrants, refugees and asylum seekers is gaining more and more visibility in the European public arena. Nordic countries have a long and well-established tradition of hospitality and integration, but they too are facing a difficult challenge before the new phenomena of collective mobility from other areas of the world. Besides logistic, economic and employment problems, our societies and the single citizens are required to make-sense of these phenomena and deal with the dilemmas of preserving the continuity of culture copying with the ambivalences of dealing with otherness that generates uncertainty in a traditionally welcoming welfare state.

This course will try to provide psychology students with some theoretical and em-

pirical tool to understand the socio-psychosocial dimensions of people mobility from the perspective of cultural psychology.

The basic assumption is that we make sense of the current situation by processes of imaginative reconstruction of the past in function of an imagined future. Thus, imagination is related to the management of uncertainty towards escaping homeland to a new country, though today global communication provides more information about every country (i.e. European migrants in the 19 century didn't know anything about the United States or Latin America before travelling). On the other hand, collective memory and imaginative reconstruction of past is related to those migrants who try to keep a timeless way of living keeping their old traditions and language in the new country.

On the side of the host country, the culturally constructed categories of different forms of migration (refugees, migrants, asylum seekers) provide a framework to make sense of people mobility, legitimizing or de-legitimizing some kinds of migrants with respect to others. Besides, the construction of the otherness in form of migrants is strictly related to the construction of "we-ness" in terms of national identity and community spirit.

The course will discuss the socio-psychological processes through which these categories they are constructed and managed and with what effects.

Students will thus learn:

- 1) The relationships between imaginative and mnemonic processes in cultural psychology
- 2) The system of social representations related to collective-future and collective-memory elaboration
- 3) How these processes can be related to the issue of psychological intervention in multicultural societies
- 4) The qualitative methodologies to study imaginative and memory process at both individual and collective levels.

The course will combine theoretical concepts and empirical work on narrative processes (individual and collective), autobiographical memories, mythology of migration, future-oriented collective memory. The course will also focus on the empirical analysis of cultural products related to migration phenomena (novels, movies, news, visual arts).

Varighed og undervisningsform: 8 dobbelte forelæsningsgange med teoretisk og praktisk undervisning og plenumdiskussion. Tre dage, i alt 16 timer.

Kursusbeskrivelse:

Lære plan	Varigheden	Emne
Dag 1		
1	2 x 45 minutter	Cultural psychology of imagination and memory
2	2 x 45 minutter	Social representations and collective

		memory
3	2 x 45 minutter	Narrative analysis of collective memory
Dag 2		
4	2 x 45 minutter	Social construction of migration
5	2 x 45 minutter	Methodology of analysis: personal narratives
6	2 x 45 minutter	Methodology of analysis: collective narratives and myths
Dag 3		
7	2 x 45 minutter	Practical activity of data analysis
8	2 x 45 minutter	Intervention in multicultural society

Forelæsnningernes pensum:

Teksterne vil blive leveret af læreren på platformen.

Awad, S. H., & Wagoner, B. (2015). Agency and Creativity in the Midst of Social Change. In Constraints of Agency (pp. 229-243). Springer International Publishing. (14 pages)

Brescó de Luna, I., & Rosa Rivero, A. (2012). Memory, history and narrative: shifts of meaning when (re) constructing the past. *Europe's Journal of Psychology*. 301-310 (10 pages)

Jackson, M. (2002). In Extremis: refugees stories/refugees lives. In The politics of storytelling: Violence, transgression, and intersubjectivity (Vol. 3). Museum Tusulanum Press. Pp 87-128 (40 pages)

Märtsin, M., & Mahmoud, H. W. (2012). Never at Home? Migrants Between Societies. *The Oxford Handbook of Culture and Psychology*, 730-745. (16 pages)

Tateo, L. (ed) (2015). Giambattista Vico and the Imagination. Special issue of *Culture & Psychology*. pp. 8- 258, (250 pages)

Wagoner, B. (2015), The Social Psychology of Remembering. In *The Constructive Mind* Frederic Bartlett's Psychology in Reconstruction. (50 pages)